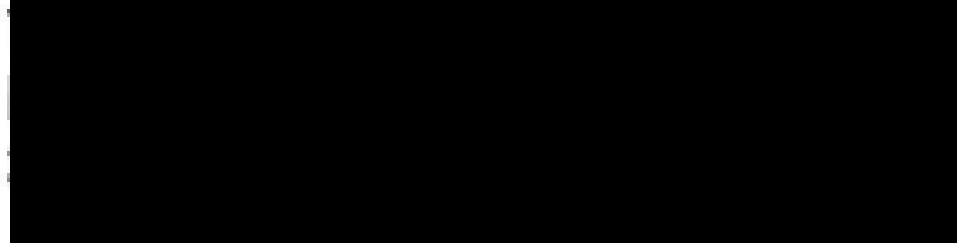

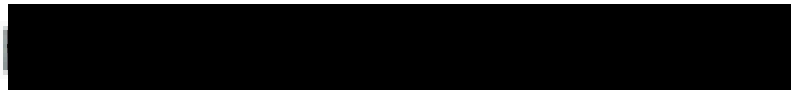
**STICHTING
RECLAME CODE**

Per e-mail:
Staatkundig Gereformeerde Partij

Dossier 2025/00528

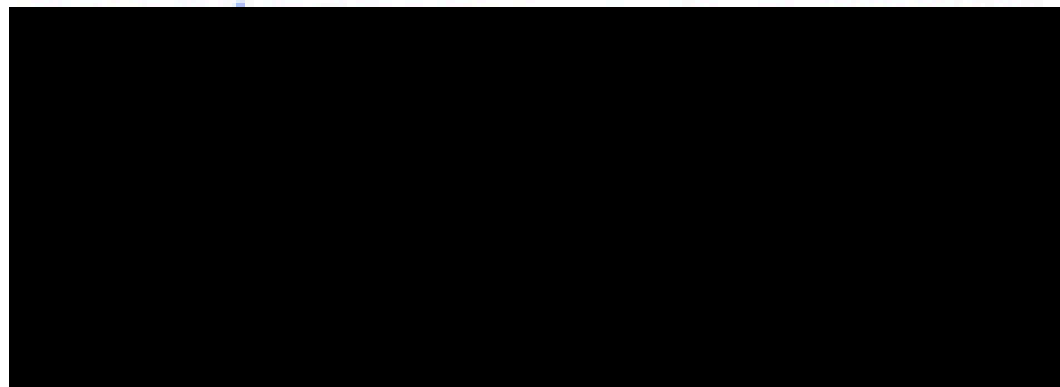
Amsterdam, 4 december 2025

Geachte

Hierbij zend ik u een afschrift van de beslissing van de Reclame Code Commissie d.d. heden in bovengemeld dossier.

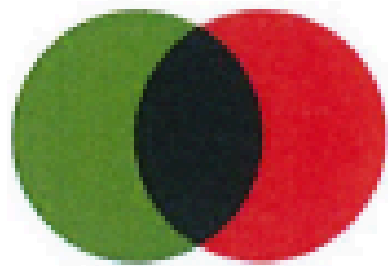
Wenst u op de hoogte gehouden te worden van de werkzaamheden van de Stichting Reclame Code (Reclame Code Commissie en College van Beroep), dan kunt u zich op www.reclamecode.nl aanmelden voor onze nieuwsbrief. Wij zullen er dan voor zorgen dat u deze vier keer per jaar ontvangt.

Hoogachtend,
namens de Reclame Code Commissie

...voor verantwoorde reclame

Buitenveldertselaan 106 | 1081 AB Amsterdam | T 020 301 33 97
Postbus 75684 | 1070 AR Amsterdam | info@reclamecode.nl | www.reclamecode.nl

Beslissing van de Reclame Code Commissie

In de zaak van : [REDACTED] klager,
tegen : Staatkundig Gereformeerde Partij (hierna: SGP) (vereniging), gevestigd te
Rotterdam, verweerder.

De procedure

Klager heeft 17 oktober 2025 via het online klachtenformulier bezwaar gemaakt tegen de hierna te noemen uiting van verweerder.

Verweerder heeft verweer gevoerd bij e-mail van 31 oktober 2025.

De Reclame Code Commissie (hierna: de Commissie) heeft de klacht behandeld tijdens de zitting van 6 november 2025. Klager was niet aanwezig. Verweerder werd vertegenwoordigd door A. Boersma en D.J.H. van Dijk.

De bestreden uiting

Het betreft een bericht op het Instagram-account van de SGP. In het bericht is een afbeelding te zien van een billboard met daarop vier posters. Op de posters is het volgende te zien (van links naar rechts).

Op poster 1 is een man te zien die aan een tafel zit en bedenkelijk kijkt. Op de tafel staat een spaarpot. De volgende tekst staat op de poster:

"Elke maand puzzelen!
Dus abortus?
EligeVitae
stemvoorhetleven.nl".

Op poster 2 zijn een man en een vrouw te zien die op grond te zitten tussen allemaal dozen. De man heeft zijn arm om de vrouw geslagen. De volgende tekst staat op de poster:

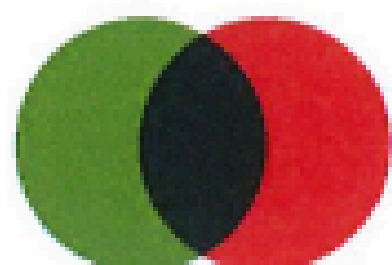
"Gebrek aan woonruimte
Dus abortus?
EligeVitae
stemvoorhetleven.nl".

Op poster 3 zijn onder andere een roze slab, babyschoentjes, speeltje, rammelaar en strikje te zien. De volgende tekst staat op de poster:

"EligeVitae
It's a girl!
Dus abortus?
stemvoorhetleven.nl".

Op poster 4 is een gezin te zien van twee ouders en twee kinderen in de auto. De volgende tekst staat op de poster:

"Het gezin is compleet!
Dus abortus?
EligeVitae
stemvoorhetleven.nl".

Onder de afbeelding staat de volgende beschrijving:

"spgnieuws Met de campagne 'Dus abortus?' wil de SGP Nederland aan het denken zetten: is abortus echt hét antwoord op een moeilijke situatie? Of kunnen we als samenleving ook hulp bieden?"

Het gaat om bijna 40.000 leventjes per jaar!

Ga voor meer info naar: <https://stemvoorhetleven.sgp.nl/home>".

Samenvatting van de klacht

In de campagne worden misleidende cijfers gebruikt volgens klager. Verweerder heeft het in de campagne over 10.000 abortussen meer per jaar en stelt dat die stijging komt door verruimde wetgeving. In een artikel in de NRC heeft een hoogleraar aangetoond dat deze stijging alleen de allervroegste zwangerschapsweken betreft en dat dat komt door veranderde, ruimere registratie en ultragevoelige zwangerschapstesten die op de markt zijn verschenen, waardoor eerder kan worden getest. De stijging gaat dus om die hele prille bevruchting die vaak van nature eindigt in een miskraam, maar omdat die nu sneller te detecteren is al eerder wordt afgebroken.

Klager geeft aan dat niemand een beslissing tot abortus lichtvaardig neemt. De in de campagne gebruikte slogans wekken de indruk dat dit wel zo is. Het gaat om een bewuste keuze, gebaseerd op iemands eigen complexe levenssituatie. Uit onderzoek blijkt overigens dat de keuze altijd wel overwogen gebeurt en dat spijt vrijwel nooit voorkomt.

Verweerder spreekt in de campagne over 40.000 leventjes. Alsof de vrucht, die vaak dus nog piepklein is, al een heel kind is. Alsof het dus niet gaat om gezondheidszorg voor een vrouw, maar om moord van kinderen. De woordkeus is volgens klager ongelooflijk heftig en manipulatief.

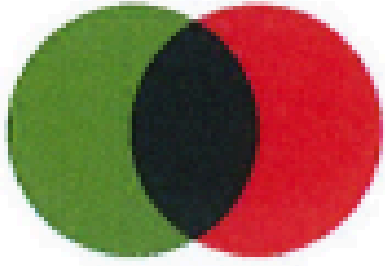
Samenvatting van het verweer

Verweerder realiseert zich dat het thema abortus in de maatschappij een gevoelig thema is. Het raakt aan diepe menselijke gevoelens en ervaringen. Om deze reden hecht verweerder eraan om zorgvuldig te zijn in zijn woordkeuze. Verweerder wil niemand onheus bejegenen of kwetsen. Verweerder heeft een standpunt over abortus en niet over de vrouwen die een abortus ondergaan.

De directe aanleiding voor de campagne is de recente, snelle stijging van het aantal abortussen in Nederland. Jarenlang schommelde dit aantal tussen de 30.000 en 33.000 abortussen per jaar. In twee jaar tijd steeg dit aantal onverwacht naar 39.322 abortussen in 2023. Verweerder maakt zich zorgen over deze stijging, mede omdat de IGJ geen duidelijke verklaring heeft voor de stijging, omdat dergelijke informatie niet standaard wordt geregistreerd en/of bekendgemaakt.

Verweerder wil met de campagne een maatschappelijk debat aanwakkeren. Nadrukkelijk is het hierbij niet het doel om individuele beslissingen van vrouwen die een abortus hebben gehad of dit overwegen te veroordelen. Dit is door verweerder ook expliciet benoemd op de pagina 'Onderbouwing' op www.stemvoorhetleven.nl. De posters zijn bewust vragenderwijs ('Dus abortus?') en niet stellend geformuleerd. Verweerder meent dat als meer inzicht in de redenen voor een abortus verkregen wordt, daarop ook beleid kan worden gemaakt om vrouwen, mannen en (ongeboren) kinderen beter te helpen.

Hoewel verweerder een uitgesproken standpunt heeft ten aanzien van abortus, wordt in de uitingen in deze campagne niet expliciet ingegaan op de vraag of abortus door of voor een ongewenst zwangere toegestaan zou moeten zijn. In plaats van zich uitsluitend te richten op de

beschermwaardigheid van het ongeboren leven kiest verweerder er in deze specifieke billboard-campagne bewust voor om te focussen op de achterliggende factoren en motieven die een rol spelen bij abortus. Hiermee probeert verweerder een gemeenschappelijke basis voor een maatschappelijk gesprek te vinden waarin ook niet-christenen en mensen die abortus niet principieel afwijzen zich zouden kunnen herkennen.

Het kader

Verweerder stelt dat de bestreden uiting geen reclame is in de zin van artikel 1 van de Nederlandse Reclame Code (hierna: NRC). De uiting is onderdeel van een campagne die geen commerciële goederen of diensten probeert aan te prijzen. Deze is ook niet bedoeld om stemgedrag te beïnvloeden. Het primaire doel is het aanzwengelen van een maatschappelijk debat, waarbinnen ieder zijn eigen denkbeeld heeft, en niet het aanprijzen van het denkbeeld dat verweerder heeft. Indien de Commissie tot het oordeel komt dat de uiting van verweerder wél als reclame in de zin van artikel 1 NRC kwalificeert, dan wordt uitdrukkelijk verzocht om bij de beoordeling van de inhoud en strekking van deze uiting rekening te houden met het politieke en maatschappelijke karakter ervan.

Vrijheid van meningsuiting

Verweerder doet een beroep op het recht op vrijheid van meningsuiting en verwijst in dit kader naar eerdere uitspraken van de Reclame Code Commissie over abortus (dossiernummers: 2022/00517/B en 2021/00554) en de rechtspraak van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens. De Commissie dient zich terughoudend op te stellen bij de beoordeling van de campagne en dient te beoordelen of de inhoud van de campagne zodanig is dat het ter bescherming van de rechten van anderen dringend noodzakelijk – en daardoor toelaatbaar – is om de vrijheid van meningsuiting van verweerder, door middel van een gegrondverklaring van de klacht, in te perken.

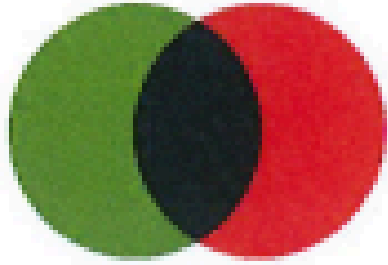
Daar komt bij dat bij het verspreiden van denkbeelden die een bijdrage leveren aan het maatschappelijke debat, een ruime vrijheid van meningsuiting geldt. Bij de beoordeling van een uiting van een politieke partij geldt verder dat men een politieke mening duidelijk mag maken. Het is een politieke partij toegestaan om dit op een eenzijdige wijze te doen om de aandacht te vestigen op het standpunt van de partij. Uitingen die met het oog op een politiek debat duidelijk een bepaalde visie van een politieke partij verkondigen, zullen door het publiek als opiniërende uiting worden opgevat. Dit noopt tot extra terughoudendheid in de toetsing door de Reclame Code Commissie.

Verweerder onderscheidt drie verschillende klachtonderdelen en reageert daarop per klachtonderdeel.

Verweerder doet voorkomen alsof de beslissing tot abortus lichtvaardig wordt gemaakt

Op de website geeft verweerder voor iedere weergegeven situatie heel bewust een onderbouwing. Op deze website geeft verweerder tevens aan dat abortus geen makkelijke keuze is, maar "vaak een ingrijpende beslissing op basis van veel verschillende omstandigheden." Op elke poster wordt duidelijk naar deze website verwezen. Ook in de beschrijving van de Instagrampost die klager heeft overgelegd, wordt verwezen naar deze website. Verweerder heeft gepoogd de website zo in te richten dat de bezoeker direct kan doorklikken naar de onderbouwing. Verweerder wil vrouwen die een abortus overwegen of hebben ondergaan niet veroordelen, maar juist hulp bieden.

De onderbouwing van de campagne is voornamelijk gebaseerd op het onderzoek 'Dit is mijn verhaal. Onderzoek naar factoren die bijdragen aan de keuze om een onbedoelde zwangerschap te beëindigen of te behouden' (2024) en de twee wetsevaluaties van de Wet afbreking zwangerschap. Het onderzoek verwijst naar enkele veelgenoemde motieven die meespelen – en in sommige gevallen een hoofdrol spelen – bij de keuze voor een abortus, waaronder enkele motieven die terugkomen op de posters van verweerder. Het onderzoek vermeldt dat de betreffende motieven meespelen en dat onbekend is hoe deze motieven daadwerkelijk bijdragen aan het besluit om tot een abortus over te gaan. Dat is ook verdisconteerd in de campagne. Nergens heeft

verweerder gesteld dat de op de posters weergegeven motieven 'de enige motieven' voor abortus zouden zijn, of dat vrouwen de keuze voor een abortus lichtvaardig maken.

De posters 'It's a boy. Dus abortus?' en 'It's a girl! Dus abortus?' wijken af van de andere posters in die zin dat uit wetenschappelijk onderzoek en de wetsevaluaties niet blijkt dat het geslacht van het kindje een veelvoorkomend motief voor abortus is. Het komt in de praktijk echter wel degelijk voor. Verweerder baseert zich hierbij op gezaghebbende bronnen vanuit het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en journalistieke bronnen. Uit een enquête onder meer dan 50 verloskundigen, bleek dat 15 van deze verloskundigen recent een of meerdere keren meemaakten dat het geslacht van het kind reden was voor een abortus. Verweerder acht dit dermate ingrijpend en ook in strijd met het verbod op discriminatie dat hieraan in deze campagne aandacht is besteed.

De campagne is bewust niet beperkt tot één poster, maar er zijn meerdere posters die meerdere factoren en motieven uitlichten. Hiermee wordt uiting gegeven aan het feit dat abortus plaatsvindt op grond van verschillende motieven en factoren, op zichzelf staand of in combinatie. Het is onmogelijk om alle nuance en context op de posters zelf te benoemen. Daar komt bij dat verweerder de teksten op de posters bewust vragenderwijs en niet stellend heeft geformuleerd.

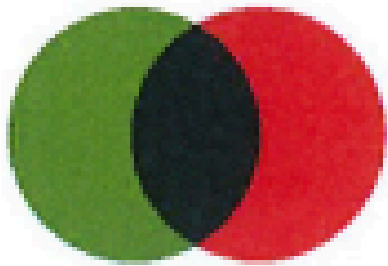
Misleidende cijfers

Verweerder volgt klager niet in de stellingname dat gebruik zou zijn gemaakt van misleidende cijfers. Op de website geeft verweerder het volgende aan: "Tijdens kabinet-Rutte IV is de abortuswetgeving voor het eerst in decennia fors verruimd. De beraadtermijn voor abortus werd afgeschaft en de abortuspil kwam beschikbaar bij de huisarts. Het abortuscijfer steeg in 2023 naar 39.332." Verweerder geeft woorden aan zorgelijke ontwikkelingen rondom de abortuspraktijk. Het aantal zwangerschapsafbrekingen stijgt al langer. Ook voor de afschaffing van de beraadtermijn voor abortus per 1 januari 2023 en de beschikbaarstelling van de abortuspil bij de huisarts per 1 januari 2025 waren er stijgende cijfers. Het abortuscijfer steeg in 2022 naar 35.606, ten opzichte van 31.049 in 2021.

Verweerder baseert zich op de belangrijkste bron voor abortuscijfers: de jaarcijfers van 2023 van de IGJ. Het IGJ duidt de cijfers nota bene zelf ook als een stijging van het aantal abortussen: "In 2023 meer afbrekingen van zwangerschappen" en "Vorig jaar is het aantal zwangerschapsafbrekingen gestegen ten opzichte van 2022, met zo'n 3.700 naar ruim 39.000 abortussen". Uit de cijfers van het IGJ volgt dat de meeste zwangerschapsafbrekingen plaatsvonden in het eerste trimester. Daarop wordt in de klacht gewezen. Voor verweerder maakt dit echter geen enkel verschil, nu zij het ongebooren leven beschermwaardig beschouwt vanaf het moment van conceptie. Verweerder beschouwt een abortus niet als "het ongedaan maken van een bevruchting", maar als het afbreken van een ongebooren leven. Dat geldt zowel voor een zwangerschap die al vroeg in het eerste trimester wordt afgebroken, als ook voor een zwangerschap die in het tweede trimester wordt afgebroken. Daarover verschilt zij fundamenteel van mening met klager. Dat mag ook, en valt binnen de bescherming van de vrijheid van meningsuiting.

Heftige, manipulatieve woordkeuze

De klacht verwijst naar de zinsnede "Het gaat om bijna 40.000 leventjes per jaar!". Klager acht de woordkeuze heftig en manipulatief. Uit enkel de woordkeuze van zowel klager als verweerder wordt duidelijk dat zij verschillen in hun visie op het ongebooren leven. Het recht op leven behoort tot de meest fundamentele mensenrechten en moet worden toegekend aan álle mensen. Ook aan ongebooren mensen. Ongebooren mensen hebben niet minder rechten dan geboren mensen. Uiteindelijk beschouwt verweerder een abortus als het doden van een ongebooren mens en daarmee als een grove schending van mensenrechten. Het staat verweerder vrij deze overtuiging uit te dragen.

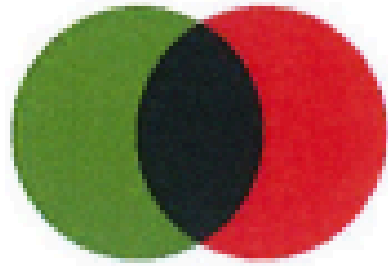

Mondelinge behandeling

Verweerder heeft aan de hand van een pleitnota een nadere toelichting gegeven en vragen van de Commissie beantwoord. In het navolgende wordt voor zover nodig ingegaan op hetgeen ter zitting aan de orde is gekomen.

Het oordeel van de Commissie

1. Gelet op het verweer dat de bestreden uiting niet kan worden aangemerkt als reclame dient in de eerste plaats te worden beoordeeld of er sprake is van reclame in de zin van de NRC. De Commissie oordeelt hierover als volgt. Volgens artikel 1 NRC wordt onder reclame verstaan: "iedere openbare en/of systematische directe dan wel indirecte aanprijzing van goederen, diensten en/of denkbeelden door een adverteerder of geheel of deels ten behoeve van deze, al dan niet met behulp van derden." In de bestreden uiting benoemt verweerder verschillende overwegingen die een rol kunnen spelen in de afweging om over te gaan tot abortus en verwijst daarbij naar zijn website. Degene die de uiting ziet, zal begrijpen dat de uiting is bedoeld om het denkbeeld van verweerder over abortus kenbaar te maken. De uiting moet dan ook worden aangemerkt als de aanprijzing van een denkbeeld in de zin van artikel 1 van de NRC.
2. De Commissie vat de klacht zo op dat de bestreden uiting in strijd is met de goede smaak en/of fatsoen als bedoeld in artikel 2 NRC dan wel nodeloos kwetsend is in de zin van artikel 4 NRC. Bij de beantwoording van de vraag of een reclame-uiting in strijd is met de goede smaak en/of het fatsoen dan wel nodeloos kwetsend is, stelt de Commissie zich terughoudend op, gelet op het subjectieve karakter van deze criteria. De uiting is bedoeld om bij te dragen aan het maatschappelijk debat over abortus. Voor een dergelijke uiting geldt een ruime vrijheid van meningsuiting, en bij de beoordeling van de vraag of deze vrijheid moet worden beperkt, is terughoudendheid geboden. Dit geldt des te meer nu de uiting afkomstig is van een politieke partij. Bij de beoordeling van een uiting van een politieke partij geldt dat men een politieke mening duidelijk mag maken. Een eenzijdige en mogelijk confronterende benadering is toegelaten en zal ook als zodanig worden herkend. De maatstaf voor de beoordeling of een inbreuk op de vrijheid van meningsuiting van verweerder in dit specifieke geval gerechtvaardigd is, is of de uiting in strijd is met formaliteiten, voorwaarden, beperkingen of sancties, die bij de wet zijn voorzien en die in een democratische samenleving noodzakelijk (proportioneel en subsidiair) zijn in het belang van (in dit geval) het voorkomen van strafbare feiten, de bescherming van de goede zeden, bescherming van de goede naam of de rechten van anderen (artikel 10 lid 2 EVRM). Met inachtneming van het voorgaande oordeelt de Commissie als volgt.
3. In de uiting wordt aandacht gevraagd voor de overwegingen die mogelijk een rol spelen bij het besluit om over te gaan tot abortus. De verschillende overwegingen, zoals financiële zorgen, woonruimte en het geslacht van het kind, zijn in beeld gebracht met daarbij de vraag "Dus abortus?". In de beschrijving onder de afbeelding staat de volgende passage (voor zover hier relevant): "Met de campagne 'Dus abortus?' wil de SGP Nederland aan het denken zetten: is abortus echt hét antwoord op een moeilijke situatie? Of kunnen we als samenleving ook hulp bieden? Het gaat om bijna 40.000 leventjes per jaar!". Naar het oordeel van de Commissie is het voldoende duidelijk dat de boodschap in de bestreden uiting over abortus de mening weergeeft van verweerder. Op grond van de gebruikte afbeelding en de tekst in zowel de afbeelding als in de beschrijving daaronder is de Commissie van oordeel dat de grens van de vrijheid van meningsuiting niet is overschreden en een inperking van die vrijheid in een democratische samenleving niet dringend noodzakelijk is. Van belang hierbij is dat in de bestreden uiting geen feitelijk onjuiste informatie wordt gebruikt. Anders dan klager stelt, wordt in de uiting niet gesteld dat er "10.000 abortussen meer per jaar zijn". Het aantal van 40.000 abortussen per jaar, dat wordt genoemd in de uiting, is gebaseerd op de cijfers van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd. Voorts heeft verweerder toegelicht dat de in de uiting gebruikte overwegingen, die mogelijk een rol spelen bij abortus, zijn

gebaseerd op verschillende onderzoeken en wetsevaluaties. De Commissie heeft er begrip voor dat de wijze waarop verweerder zijn mening heeft geuit over het (gevoelige en complexe) onderwerp abortus niet door iedereen wordt gewaardeerd, maar dit is op zichzelf staand geen reden voor een inperking van de vrijheid van meningsuiting. De Commissie beslist daarom als volgt.

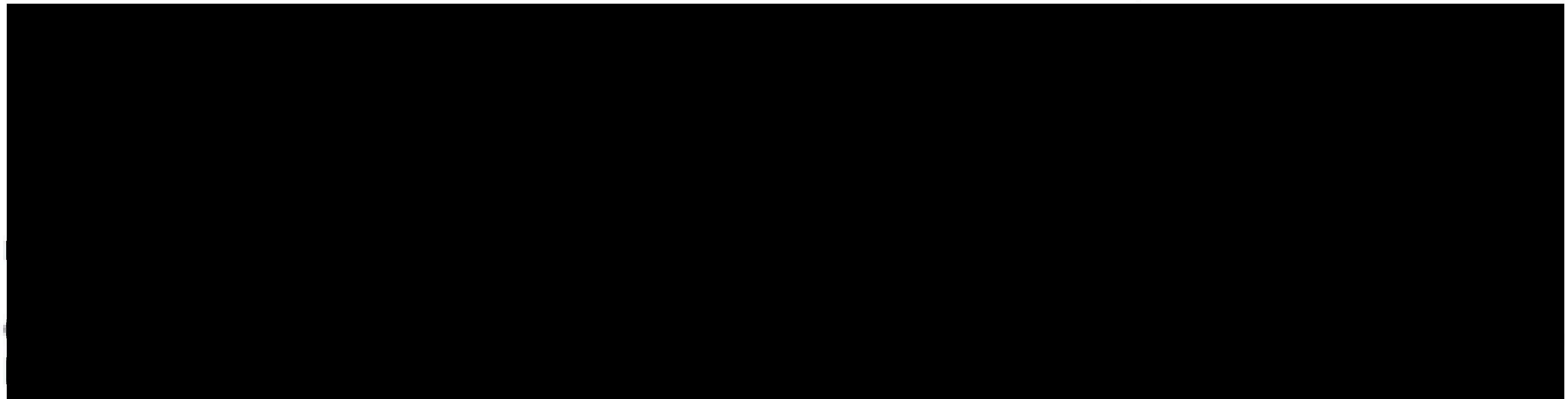
De beslissing van de Commissie

De Commissie wijst de klacht af.

Partijen hebben, voor zover zij in het ongelijk zijn gesteld, de mogelijkheid tegen deze uitspraak beroep aan te tekenen bij het College van Beroep, onder gelijktijdige storting van het voor de behandeling van het beroep verschuldigde bedrag. Het beroepschrift dient binnen 14 dagen na dagtekening van deze uitspraak in het bezit te zijn van het College van Beroep, waarvan het secretariaat gevestigd is te Amsterdam. Het postadres van het secretariaat is: postbus 75684, 1070 AR Amsterdam. Het beroepschrift kan daarnaast binnen deze termijn per e-mail worden verzonden aan klacht@reclamecode.nl

De voorzitter

De secretaris

Amsterdam, 4 december 2025